

Referat fra konferansen: «Sammen for fremtidens dansekunstnere»

Nasjonal konferanse om dans, Stavanger 19. og 20. oktober 2022
Skrevet av Thea Ericson Aarnes, for Danseinformasjonen.

Programkomité: Janne Foss, Leith Symington, Michelle Schachtler Dwarika og Camilla Nordhagen

Produsent: Rønnaug Rummelhoff Bakke, Norsk kulturskoleråd

Deltagere: 115 (med innleggsholdere)

DEL 1: HISTORIEN

Foredrag: «Infrastruktur, status og pedagogenes rolle i dansekunsten».

Danseinformasjonens daglige leder Sigrid Ø. Svendal presenterte foredraget «*Infrastruktur, status og pedagogenes rolle i dansekunsten*». Her ble ideen plantet om dansens kretsløp og at det tidvis ikke er samsvar mellom det som dansens på kveldsskoler og profesjonell dansekunst. Foredraget dannet et slags grunnlag for konferansen og ble et gjennomgående bakteppe for flere diskusjoner og samtaler.

DEL 2: STRUKTURENE

Samtale: «Fremtidens dansekunstnere – hvordan legges det til rett for arbeidet med fremtidens dansekunstnere i de ulike fasene i utdanningsløpet?»

Paneldeltagere:

Liv Greli (Spin Off forstudium i dans)

Nuri Ribera Anfinsen (Skeisvang VGS)

Siri Vestnes (KGB dans & ballett)

Anne Linn Akselsen (Kunsthøgskolen i Oslo)

Camilla Nordhagen (Stavanger kulturskole)

Moderator: Leith Symington (Universitetet i Stavanger)

I en samtale med paneldeltagerne ble det presentert hvordan det kan jobbes med dans i de ulike utdanningsinstitusjonene i dans – helt fra kveldsskolene til høyskolene.

Noe av det som ble adressert her var blant annet mangelen på mangfold, både med tanke på flerkulturell bakgrunn, men også kjønn. Det ble etablert hvor viktig det første møtet med dans er for barn og unge, og at pedagoger generelt også kan fokusere på «kunstformen dans» i større grad. Det er fort gjort å glemme hvordan dans er en kunstform, når tenduer skal perfektioneres og man kun har tid til at hver gruppe får tre minutter på scenen til en forestilling. Hvordan får vi dansekunsten og dans som fritidsaktivitet til å i større grad «ligne på hverandre»?

Et ønske til de høyere utdanningsinstitusjonene var å inkludere og se «nedover» til kveldsskoler og videregående skoler i det å samarbeide, dele kunnskap og kompetanse, gjerne også ved å sende PPU-studenter ut i praksis i distriktene og med studentforestillinger og workshops.

Et stadig tilbakevendende tema er at livet som dansepedagog ofte er ensomt. Flere nevnte følelsen av å sitte på hver sin tue, og kjenne på at andre pedagoger ikke har tid, kapasitet og heller kanskje ikke ønske om å samarbeide. Her er det mange som ønsker mer kommunikasjon og mer samarbeid! Flere har et ønske om å hjelpe hverandre og utfylle hverandre.

Presentasjon og samtale: «*Talentutvikling i klassisk ballett – nordiske, nasjonale instiusjoner*».

Knut Breder presenterte Operaen sine programmer for talentutvikling i klassisk ballett. Her starter de utvelgelsen av talenter allerede ved seksårsalderen og Operaens ballettskole har et løp som går ut ungdomsskolen. Dette er et tilbud for de få, men som det ble sagt er det mye kompetanseutvikling hos pedagogene på skolen som vil kunne gagne feltet som helhet gjennom kompetanse- og erfaringsdeling. Eksempelvis ble det nevnt kompletterende trening, pedagogobservasjon og sommerkurs for elever og pedagoger.

Christina Olsson fra Det Kongelige Teaters Ballettskole i Danmark presenterte deres skole for klassisk ballett. De har en modell med satellittskoler og talentskoler, der de samarbeider med kulturskoler. Dette gjør de for å favne over en større del av landet og kan finne og utvikle talenter også utenfor hovedstaden.

DEL 3: ELEVEN

Foredrag: «*Talentutvikling som dynamisk prosess – motivasjon, læringsprosesser og psykisk helse hos unge utøvere i talentutviklingsprogrammer innen kunstfag og idrett.*»

Heidi M. Haraldsen presenterte forskning på talentutvikling der det blant annet kommer frem at vi trenger stor bredde, så lenge som mulig. Selekteres det tidlig kan man miste mange mulige talenter. Haraldsens forskning kan leses her:

<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/02783193.2020.1728796> .

Samtale: «*De unges stemme – en samtale med unge dansere i begynnelsen av karrieren.*»

Paneldeltagere:

Ellinor Ødegård Staurbakk, ambassadør Drømmestipendet, utøvende danser

Kewani Mewcha Abrha, 1. årsstudent, Bachelor i dans, UiS

Linus Ottosson, 1.årsstudent, Bachelor i dans, UiS

Helene Magrete Åmlid, danseelev ved TaDa Regionalt dansekompani, vgs-elev

Eleni Bilteau, danseelev ved TaDa Regional ballettsatsning

Moderator: Janne Foss

Ungdommene var i stor grad positive til et liv i dansen. De hadde stor glede av sine rollemodeller og opplevde det som viktig å ha noen å se opp til. Det var en følelse av at de så verdien av å se seg selv som entreprenører for å kunne overleve som kunstner. Og de satte stor pris på å bli eksponert for mye forskjellig for å kunne få en god følelse og oversikt over hvordan dansefeltet fungerte og hva som eksisterte av dansekunst.

DEL 4: INSPIRASJON

Presentasjon og samtale: «Ulike danseprogrammer med vekt på talent og fordypning».

Med presentasjoner av, og samtaler med:
Oslo kulturskole, seksjon dans, Emanuel Wahl Hem
Danserom, Ingun B. Elvhaug og Berit Lundene
DanseFot, Julie Finckenhagen Sandli
Tilt grow, Panta Rei Danseteater, Anne Holck Ekenes
På tå hev, Ingvild Krogstad
Moderator Anne Kathrine Fallmyr.

Som i samtalen med institusjonene dagen før, ble det også her fokus på behovet for samarbeid. Tid og ressurser kreves for å kunne jobbe talentutvikling på tvers. Det er et stort ønske om å dele kunnskap og erfaringer, og mange heier i stor grad på hverandre. Talent Norge kom opp som et konkret sted å starte for å kunne etablere et nettverk for talentutvikling på dans, da de nylig har fått midler til satsning på ikke-profesjonelle. I tillegg ble det nevnt at de regionale kompetansesentrene også kan være en viktig ressurs i arbeidet med å etablere samarbeid, da det her allerede eksisterer en infrastruktur som kan fungere som et godt utgangspunkt.

Et viktig spørsmål som også kom opp, var «Hvilke elever er det vi ikke treffer?». Et spørsmål som ble etablert som en viktig tematikk å ha med i videre arbeid.

Samtale: «Mangfold i dans i utdanningsforløpet?».

Mari Flønes og Elen Øyen presenterte problemstillingen med utgangspunkt iblant annet funksjonsvariasjoner og hvordan vi tilrettelegger for dette i danseundervisning. Det er et tydelig potensial for at mennesker med funksjonsnedsettelse og variasjoner kan få mye større plass i dansekunsten. Det er et stort gap mellom verdisynet i rammeplanen for kulturskolen og det som skjer i praksis.

OPPSUMMERING OG VEIEN VIDERE

Det var på høy tid at dansepedagoger og dansekunstnere fikk et møtested for å diskutere problemstillingene som ble presentert. Som nevnt er det tidvis et ensomt yrke, og behovet for å samles og dele erfaringer, både frustrasjoner og gleder, opplevdes som svært viktig. Vårt ønske er at det ikke blir lenge til neste gang, og viktigst av alt, at det blir en neste gang.